

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/392/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222204654
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1222204654.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej, a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. Z., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - N., K. Q. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX U., bydlisko H. XX, XXX XX D., a otec - N. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX U., zastúpený JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou, so sídlom Farská 12, 949 01 Nitra, IČO: 50650190, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 07.10.2022, č.k. 11P/161/2022-17, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie, uznesením, zo dňa 07.10.2022, č.k. 11P/161/2022-17, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým vo výroku I. upravil na čas do právoplatného skončenia konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému vedenom pod sp.zn. 11P/99/2022, styk otca s maloletým K. Z., nar. XX.XX.XXXX, každý kalendárny týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne pripraviť a odovzdať otcovi v mieste jej bydliska a po ukončení styku je otec povinný odovzdať maloletého matke v mieste jej bydliska, II. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), § 2 ods. 1, zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), a skutkovo tým, že s poukazom na citované zákonné ustanovenia a zistené skutkové zistenia vyplývajúce z obsahu návrhu, jeho príloh a obsahu súvisiacich spisov sp. zn. 11P/99/2022, 11P/100/2022, 11P/165/2022, dospel k záveru o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej v otcom navrhovanom smere. Za osvedčené mal, že rodičia nie sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti, podľa tvrdení otca je mu kontakt s maloletým matkou opakovane odopieraný, pričom matka sa v reakcii na jeho žiadosti o stretnutie s maloletým odvoláva práve na súdne konanie. Zdôraznil dôležitosť vnímania prítomnosti obidvoch rodičov maloletým a právo maloletého na kontakt s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Obmedzovanie styku otca s maloletým môže postupne viesť k pretrhnutiu citových väzieb, a preto je pre zdravý vývin a celkový rozvoj maloletého potrebné, zabezpečiť pravidelný kontakt s oboma rodičmi. Rozsah styku upravil v zmysle návrhu otca, bez prítomnosti matky, aj napriek útlému veku maloletého, zohľadňujúc, že otec vykonával istý čas celodennú osobnú starostlivosť o maloletého na materskej dovolenke, v čase výkonu práce matky. Má teda potrebné návyky, ktoré sú potrebné k starostlivosti o maloletého. Zohľadnil, že pri realizácii styku v prítomnosti matky dochádzalo medzi

rodičmi ku konfliktom. Poukázal na dočasnosť tejto úpravy styku, počas ktorej bude aspoň v minimálnej miere zabezpečené zachovanie kontaktu otca s maloletým. Optimálny rozsah styku vhodný pre maloleté dieťa, ustáli až dokazovaním vo veci samej. Apeloval na rodičov, aby v maximálnej miere využili odporúčanú odbornú pomoc (psychológ, mediácia), za účelom eliminácie rodičovského konfliktu v záujme maloletého. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote podľa § 365 ods. 1 písm. f),h), CSP odvolanie matka, navrhujúc ho zmeniť a styk otca s maloletým upraviť v určenom rozsahu a bez jej prítomnosti, avšak iba každý druhý kalendárny týždeň v sobotu. Namietala nesprávne a neúplne zistený skutočný stav (§ 62 CMP). Nesúhlasila s určením styku v chladnom období, poukazujúc na denný režim maloletého, ktorý musí dodržiavať stravovací a spánkový režim. Tvrdila, že otec má psychické problémy, berie lieky a je to rozpoltená osobnosť, máva BURN OUT (stráca stabilitu) čo ohrozuje jeho starostlivosť o maloletého. Otec má doma neupravený a nebezpečný dvor, kde si môže maloletý ublížiť a kde už raz otcovi spadol. Na maloletého otec prispieva len 50 eur mesačne, nikdy mu nekúpil mlieko, plienky ani oblečenie. Neodmieta s otcom komunikovať, snažila sa byť ústretová, bol u nej v byte, čo zneužil a poslal na ňu sociálku, po čom ho už nevpustí do bytu. Uviedla, že o maloletého sa pritom riadne stará, neberie drogy a neužíva alkohol. Maloletý je na ňu naviazaný, deň bez nej zvláda len veľmi ťažko, po návštevách otca bol veľmi nervózny. Pri takto určenom styku nemôže s maloletým tráviť víkend a ísť s ním na výlet, nebude môcť chodiť s maloletým každú druhú sobotu na plaváreň.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom právnej zástupkyne navrhol uznesenie potvrdiť, alebo ho zmeniť a styk upraviť každý párny víkend od soboty 09.00 hod. do nedele 18.00 hod.. Odvolanie označil za účelové a poukázal na rozpor námietok matky a jej odvolací návrh, ktorým na jednej strane navrhuje úpravu styku v určenom čase bez jej prítomnosti, avšak iba každý druhý víkend. Zdôraznil, že s maloletým bol na materskej dovolenke a má osvojené všetky úkony týkajúce sa jeho celodennej starostlivosti. Maloletý je u neho každý týždeň a je citovo naviazaný aj na neho. Potvrdil, že navštevuje odborného lekára, avšak z priloženého lekárskeho potvrdenia vyplýva, že jeho zdravotný stav nemá vplyv na starostlivosť o maloletého. Tvrdil, že matka má psychické problémy, ktoré však tají. Nie je pravdou, že by matku vyhodil, ani sa nedopúšťal na nej žiadneho príkoria. Matka zo spoločnej domácnosti odišla aj s maloletým sama. Poukázal na vulgárne vyjadrovanie sa matky, ako vyplýva aj z priloženej hlasovej správy zo dňa 28.07.2022. Správou z ich vzájomnej komunikácie preukázal, že s matkou sa normálne jedná nedalo (vyplýva z nej, že ju nemá otravovať a že nemá na neho čas). Teda nemal inú možnosť, ako žiadať dočasnú úpravu v rozsahu, ktorá bola a je aj v súčasnosti medzi nimi, ako rodičmi, bežne zaužívaná. Úprava styku mu ako rovnocennému rodičovi zabezpečuje aspoň čiastočnú rovnováhu času tráveného s maloletým.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúc za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v otcom požadovanom smere boli splnené. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď dočasne upravil styk otca s maloletým a v rozsahu, ktorý až do rozhodnutia vo veci samej zabezpečí udržiavanie pravidelného kontaktu a vzťahových väzieb medzi maloletým a otcom.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Účel inštitútu neodkladného opatrenia už vo svojom rozhodnutí vysvetlil súd prvej inštancie, s výkladom ktorého sa stotožnil aj odvolací súd. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie aj s jeho aplikáciou v danom prejednávacom prípade. Dodáva, že nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi; ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. V prípade úpravy styku maloletého dieťaťa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, je cieľom procesného inštitútu neodkladného opatrenia výhradne predbežné zabezpečenie realizácie práva na styk (rodiča aj maloletého dieťaťa) do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej. To znamená, že má ísť o úpravu styku nevyžadujúcu si podrobné zisťovanie aktuálnych pomerov na strane maloletého dieťaťa a rodiča zo styku oprávneného, na rozdiel od dokazovania v meritórnom konaní. Neodkladným opatrením sa teda má zabezpečiť len prvotná úprava styku v takom rozsahu, o ktorom je predpoklad, že v dôsledku absencie možnosti vykonať dokazovanie potrebné na posúdenie vyváženosti požiadavky rodiča so záujmom maloletého dieťaťa, bude ku prospechu maloletého dieťaťa.

11. Osobitnej povahy tento procesnoprávneho inštitútu zodpovedá aj zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (spravidla súd rozhodne bez výsluchu, bez vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania). Súd nevykonáva riadne dokazovanie a pri rozhodovaní vychádza z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a listinnými dôkazmi osvedčených skutočností. Navrhovateľ musí preto opísaním rozhodujúcich skutočností a pripojením listinných dôkazov hodnoverne presvedčiť súd o potrebe tejto neodkladnej procesnej ochrany (spravdepodobniť naliehavú potrebu dočasnej ochrany, ako aj existenciu nároku vo veci samej). Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

12. Odvolací súd po zhodnotení osvedčených skutkových okolností daného prípadu vyplývajúcich zo spisového materiálu a dôvodov odvolania matky, v súlade s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že potreba dočasnej úpravy pomerov tak, ako ju nastavil súd prvej inštancie v záujme maloletého bola dôvodná. Správne vyhodnotil aj obsah a dôvody návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho styk s maloletým upravil v rozsahu spĺňajúcom podmienky neodkladného opatrenia (§ 325 ods.1 CSP). V danom prípade správne súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že pokiaľ sa rodičia nevedia dohodnúť na styku otca s maloletým a tento tak nemôže mať primeraný kontakt s maloletým, je nevyhnutné pomery účastníkov upraviť rozhodnutím súdu. Námietky matky k rozsahu styku a výkonu osobnej starostlivosti otca o maloletého, nemali vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, boli neurčité, bez ich akéhokoľvek osvedčenia a preto ani nemohli byť odvolacím súdom zohľadnené. Pokiaľ matka navrhuje upraviť styk iba 2 x mesačne, takúto frekvenciu styku nemožno považovať za dostatočnú. Je pritom vecou obidvoch rodičov, ktorí sú vo svojich rodičovských právach a povinnostiach rovnocenní, zabezpečiť starostlivosť o maloletého tak, aby zodpovedala veku, potrebám a záujmom maloletého. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, najmä v tak útlom veku maloletého, je z pohľadu vytvárania si bezpečných vzťahových väzieb maloletého so svojim otcom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, dôležité tráviť spolu primeraný čas. Za uvedenej situácie, keď rodičia nevedia opätovne dospieť k dohode na styku otca s maloletým, tak ako v júni 2022 po uskutočnenom informatívnom výsluchu na súde (kedy obaja uznali potrebu zmeniť spôsob komunikácie a čiastočne sa na styku otca s maloletým dohodli), je v kontexte posudzovania najlepšieho záujmu maloletého dôvodné ustáliť, že autoritatívna úprava styku je potrebná na zabezpečenie pravidelného kontaktu otca s maloletým. Konečná úprava styku otca s maloletým a jeho rozsah budú vecou meritórneho rozhodnutia,

príčom nie je vylúčené, aby sa rodičia dohodli aj na inej úprave styku otca s maloletým, ako je aktuálne a dočasne pre otca garantovaný nariadeným neodkladným opatrením.

13. Rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolací súd ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

15. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).